

Det er nu en Beviisførelse, som jeg slet ikke kan indsee Rigtigheden af, thi det beviser jo netop det Modsatte af, hvad der skal bevies. Er det rigtigt, at Erklæringerne blive mere upaalidelige, naar de skulle meddeles vedkommende Klager eller Ansøger, saa er det jo ligesom, at Lovgiveren har havt Ret, naar han har befaleet, at de skulle holdes hemmelige; hvorledes den ærede Forslagsstiller derfra kan argumentere til Fordeel for sit Forslag, det indseer jeg slet ikke. Men der er endnu en anden Grund, hvorfor Erklæringerne paa Ansøgninger ikke kunne være saa paalidelige, naar de skulle være offentlige, som naar de ere hemmelige, og det er den, at Mange frygte for at afgive en Erklæring isølge deres Dverbeviisning, naar de vide, at den Paagjældende faaer den at kjende, og det er Tilfældet ikke alene med Embedsmændene, men navnlig f. Ex. med Bondestanden, Sogneforstanderskaberne, og dersom den ærede Forslagsstiller har den store Erfaring netop i den Kredss, som han bestandig roser sig saameget af, saa maad han ogsaa vide, at Bondestanden er ligesaa utilbøielig som enhver anden til at sige noget Ondt om sin Nabo eller Eigemand, og at Bonden er allermest utilbøielig dertil, naar han veed, at Vedkommende selv faaer det at vide. Det er min Dverbeviisning, at f. Ex. et Sogneforstanderskab i mange Tilfælde af den Grund meget vil betænke sig paa at sige Sandheden, og jeg troer, at man vilde gjøre en Sogneforstander megen Uret, naar man vilde fortænke ham i, at han undslaaer sig for at deeltage i en saadan Erklæring. Jeg skal blot anføre et Tilfælde, som er meget almindeligt og indtræffer ofte, og som vist er alle de ærede Herrer bekendt, og det er, at der ofte i et Sogn findes en eller anden Person, om hvem ikke alene hele Sognet, men hele Dmognen veed og holder sig moralsk overbevist om, at han er en stor Forbryder, og at han er Dphavsmand til mange og meget svære Forbrydelser, som ere begaaede i Districtet — naar der nu kommer en Ansøgning fra en saadan Mand, saa gad jeg vide, om man kan fortænke en Sogneforstander i, at han ikke ønsker at sige sin fulde Dverbeviisning om denne Mand — og det er hans Pligt, naar han

skal afgive en Erklæring, da at agive den efter sin fulde Dverbeviisning — jeg troer, at han meget vilde betænke sig paa at sige sin fulde Dverbeviisning om en saadan Mand, naar han skulde give ham Erklæringen strax, og han saaledes blev bekendt med den. Dersom Politivæsenet paa Landet var saaledes, at det kunde sikke en saadan Sogneforstander hans Eiendom og hans Liv mod en saadan Forbryders Havn, saa kunde man maaskee fordrø, at han skulde gjøre det, men vi vide Alle, hvor langt det er derfra, og hvor meget en saadan Mand kan være udsat for ligeoverfor en saadan Forbryder. Jeg troer saaledes rigtignok, at der er meget, som taler til Undskyldning, naar man endogsaa af Frygt ikke offentlig tør sige sin Mening reent ud om en saadan Mand; men naar man, saaledes som den ærede Forslagsstiller jo gjør, antager, at Embedsmændene — og det er navnlig dem, det skal gaae ud over, — ere saa flette, at det er nødvendigt at give en Lov som denne, hvorefter Enhver skal have Lov til at see deres Erklæringer, saa vil jeg spørge, om det ikke er aldeles uconsequent at troe, at en Mand, der er saa slet, at han i en hemmelig Erklæring vilde sige vitterlig Usandhed, for at skade en Anden, skulde være saa sjælestærk og saa retsindig, at han, naar hans Erklæring skulde sees aabenlyst, virkelig vilde sige sin Dverbeviisning — nei, det troer jeg, man langt fra kan antage, jeg troer tværtimod, at han paa den ene Side vil være langt tilbøieligere til overdreven Noes, og paa den anden Side langt mere tilbøielig til at skjule og tilbageholde, hvad der kunde siges mod en Mand, saa at jeg finder det aldeles uconsequent, paa den ene Side at antage, at Embedsmændene ere saa flette, at de vitterlig skulde sige Usandhed for at skade en Anden, og paa den anden Side troe, at de ere saa gode, at, naar vedkommende Ansøger eller Klager skulde see deres Erklæringer, vilde de Alle sige det ene Rette. Man siger, at enhver Mand bør være det bekendt, hvad han saaledes erklærer — ja, det er rigtigt, men man glemmer, at der er mange Tilfælde, hvori en Ansøger eller Klager ingenlunde bør eller kan blive bekendt med det, der erklæres. Jeg vil tillade mig at recurrere til det Exempel, jeg